

Адміністративним органом ОІК, як і у всіх інших міжнародних організаціях, є секретаріат, очолюваний Генеральним секретарем. Співробітники секретаріату ОІК, підрозділяються на декілька категорій:

- вищі адміністративні посадові особи, тобто Генеральний секретар і його заступники;
- клас фахівців;
- обслуговуючий персонал.

Правове положення кожної категорії різне. Секретаріат ОІК забезпечує зв'язок між державами-членами і сприяє проведенню консультацій, обміну думками і поширенню відомостей, що представляють загальний інтерес (ст. 6).

Література:

1. Малінін С. А., Ковальова Т. М. Правотворча діяльність міжнародної організації як спосіб реалізації засновницького акту // Проблеми реалізації норм міжнародного права. – Свердловськ, 1989. – С. 45-50.
2. Шибаєва Є. Л., Поточний М. Правові питання структури та діяльності міжнародних організацій. – М., 1988. – 150 с.
3. Енциклопедичний словник правових знань. М., 1965. – 700 с.
4. Статут ОІК – ст. 5. // www.islam.ru
5. Статут ОІК – ст. 4. // www.islam.ru

Снібак В. М., ДОН МВС

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ДЕРЖАВУ І ПРАВО

Исследуется проблема определения понятия и сущности глобализации, ее влияние на процессы развития государства и права. Изложены функциональные и институциональные изменения государства под воздействием глобализации. Рассмотрены тенденции в формировании единого правового пространства.

The problem of decision of concept and essence of globalization is probed, its influencing on procesy development of the state and right. The functional and institutionalisation changes of the state are expounded under act of globalization. Tendencies are considered in forming of single legal space.

Розробка і подальший розвиток ідей “світової держави”, “єдиного людського співтовариства”, “загальнолюдських цінностей та інтересів” чи то “громадянина світу” не уявляється за рамками

інститутів держави та права. Як відмічав свого часу Г. Гегель, справжня історія розпочинається з того часу, коли у світі починає здійснюватися розумність, коли з'явилися держава і право [1]. Актуальність і значимість даної тези набуває нового звучання на межі тисячоліть, коли в умовах багатоаспектної глобалізації, зазначені інститути, пройшовши шлях тривалого розвитку, знову піддаються переоцінці науковою і політичною елітою світу, розглядаються під кутом зору глобальних змін.

Результати аналізу наукових розробок з порушеної тематики дають підстави відмітити, що одночасно з аргументованими намаганнями зарубіжних і вітчизняних дослідників змінити позитивний імідж національних державно-правових інститутів на користь глобальних, транснаціональних, у сучасній вітчизняній та зарубіжній літературі знаходять місце парадигми постіндустріальної, глобальної за своїми масштабами держави і суспільства, а також розвиваються ідеї про створення під впливом глобалізації так званого мегасуспільства, в межах якого існуючі національно-державні утворення виступають у якості більш чи менш самостійних структурних одиниць [2]. Спектр думок у розрізі зазначеної проблематики коливається від стверджень про повне зникнення національної держави і права та поступове формування на їх основі планетарної управлінської системи і світового права, до суджень про те, що національна держава і право збережуться за будь-яких умов, хоча частково і зміняться.

Вагомим є внесок у дослідженні процесів глобалізації, їх впливу на державно-правове та суспільно-політичне життя, вітчизняних науковців О. Білоруса, М. Шепелєва, Ю. Шемшученка, І. Кресіної, В. Горбатенька, С. Удовика, О. Панаріна, В. Іноземцева та ін. Однак, зважаючи на багатовимірність та суперечливий характер даного явища, складність процесів, проблеми переосмислення розвитку національної держави, права, суспільства не знайшли однозначних оцінок і залишаються актуальними.

У сучасній глобалістиці визнається чотири окремі, але взаємопов'язані елементи, які утворюють кістяк глобальних процесів: особистості (індивіди), нації-держави, людство та світо-система націй-держав. Вони розвиваються взаємопов'язано, але не рівномірно. Найбільш ґрунтовно процес глобалізації охоплює економіку і фінанси, активно, але менш ґрунтовно – політику, а найменше – духовне життя суспільства, національну культуру, традиції, право, мораль.

Характеристика сучасних світових процесів не уявляється без застосування відповідного понятійного інструментарію, введення нових термінів і визначень, окремі з яких вже стали досить звичними і поширеними. Глобалізм, глобалізація, глобальні виклики, криза, ойкумена, багатополярний світ, постмодерн, інтеграція, регіоналізація – далеко не повний їх перелік у лексичному наборі науковців і політиків сучасності.

Аналізуючи численні підходи до поняття “глобалізація”, можна стверджувати, що дотепер не існує єдиного її визначення. Вона тлумачиться і як соціальний процес, і як стан суспільства, і як система взаємовідносин або чергова стадія соціально-політичного устрою. Причому в кожній науковій галузі акценти у визначенні зміщуються з урахуванням предмета вивчення [3, с. 10]. Безперечно – це об’єктивна реальність сучасної цивілізації, а сам термін – найбільш уживаний протягом останнього десятиріччя як у спеціальній, так і публічній літературі. Твердять, що глобалізація ніби дев’ятий вал накочується на планету, руйнуючи при цьому Вестфальсько – Філадельфійську систему як таку, що складається з понад двохсот суверенних національних держав із усталеним міжнародним правом. Відзначаючи нову якість глобалізації, її навіть ідентифікують із п’ятою владою [4, с. 24-25]. Важливими її оцінковими характеристиками є системність (упорядковане поширення на різні сфери суспільства), динамізм (процес, який розвивається безперервно, до того ж з наростаючими темпами), комплексність (сукупність множинних процесів у різних сферах життя суспільства і держави).

Доволі поширене трактування глобалізації як такої, що фактично продовжує епоху модерну, кінцево реалізуючи завдання створення індустріальної, ринкової економіки, представницької демократії, системи захисту прав і свобод людини, що “кінцево” означає вирішення певного спектра проблем.

Сучасні дослідники окреслюють глобалізаційну систему також поняттям “гібридизація”. Теорія гібридності може бути привабливою у сенсі протиставлення її і використання як протитрути від есенціалістичних понять ідентичності й етнічності. При цьому вважається, що формування націй-держав – прояв і функція глобалізації, а не протилежний їй процес. Культурною гібридизацією називають змішання азійських, африканських, американських, європейських культур, творення глобальної культури як глобальної мішаниці. Але культурна гібридизація – це не тільки перетинання

культур (культура – 1), а й також, за тим самим принципом, перехід від джерела культури – 1 до культури – 2 [5, с. с. 73-100].

Минуле століття дійсно можна вважати століттям утворення держав. До того ж, близько двохсот із них обрали демократичний шлях розвитку, що засвідчує і факт глобалізації самої демократії. Не викликає заперечень і те, що близько 40 держав, які назвали себе демократичними, лише окреслили вектор такого поступу, а за 500 років існування сучасної світосистеми в ній змінилося лише три держави-гегемони – Голландія, Британія та США. Не дивлячись на те, що глобалізація впливає на кожну націю – державу, не всі з них мають однакові можливості брати участь у цьому об'єктивному процесі, як і користуватися його перевагами. Разом з тим, держави (“держави нічного сторожа”, “держави загального благополуччя”, “демократична, соціальна, правова держава”) не заявили свого останнього слова у подоланні бідності серед населення планети. Навпаки, після настання модерності, за даними авторитетних міжнародних інституцій, структурування людей стало значно більше нерівним. За даними співвідношення економічних ресурсів ВВП на душу населення між найрозвиненішими й найменш розвиненими частинами світу спостерігається не втішна закономірність: 1:8 у 1800р., 4:5 у 1860р., 10:4 у 1913р., 17:9 у 1950р., 25:7 у 1970р. Процес поляризації населення триває й надалі. Згідно зі “Звітом про світовий розвиток 1992 року”, співвідношення ВВП на душу населення між країнами, в яких проживають найбагатші 20 % населення світу, і країнами, які правлять за домівку найбіднішим 20 %, становило 30:1 у 1960р., 32:1 у 1970р., 45:1 у 1980р., та 60:1 у 1990р. Якщо обрахунок здійснювати на основі класу, а не країни проживання, то, співвідношення між найбагатшими 20 % населення світу та найбіднішими 20 % у 1990 році дорівнювало 150:1.

Майже за двадцять останніх років держави світу не досягли відчутних успіхів у реалізації концепції сталого розвитку (екологізація виробництва; збереження існуючих і поновлення деградованих екосистем; раціоналізація всіх форм споживання; нормалізація чисельності населення на рівні, сумісному з господарським вмістом біосфери та ін.), яка схвалена 179 країнами світу. Помітним є той факт, що національні, егоїстичні по відношенню до інших країн і всього глобалізованого світу інтереси, в реальному житті, виявляються значно ближчими і важливішими ніж “загальнолюдські” інтереси. Це в котрий раз підтверджує думку про те, що головна

причина розходжень в оцінці процесів глобалізації не в самих цих об'єктивних за природою і характером феноменах, а в меті і завданнях, які передбачає залучення до цього процесу держав, а також в інтересах, які вони виражають і захищають, котрі не завжди узгоджуються між собою.

Глибинна сутність глобалізації полягає у тому, що сьогодні, більше ніж у попередні десятиліття, окремі особи, групи, організації, фірми та кампанії в різних країнах безпосередньо контактують між собою, не обов'язково залучаючи до цього процесу держави. Процес глобалізації досить часто ставить державу поза законом. ТНК, яких налічується вже понад 500 тисяч, відіграють надзвичайно важливу роль у з'єднанні багатьох національних економік та утворенні інтегрованої інтернаціональної виробничої системи – виробничого ядра світової економіки, що глобалізується. За існуючими оцінками, об'єднаний капітал 15 провідних мультинаціональних компаній перевищує сукупний ВВП майже ста бідних країн. Нині 40 тис. ТНК і 250 тис. їх зарубіжних філій контролюють 75 % світової торгівлі й третину світових виробничих фондів. Близько 1000 багатонаціональних конгломератів контролюють понад половину світового виробництва і дві третини міжнародної торгівлі [6]. Серед 100 найбільших ТНК, що увінчують піраміду глобального капіталістичного бізнесу, лише одиниці мають штаб – квартири розташовані в країнах, що розвиваються. Поряд із цим виникають і з успіхом діють специфічні міжнародні режими, інституції та організації (ВТО, МВФ, ГАТФ та ін.), які формують загальні норми і стандарти. Усі вони діють, обходячи національні кордони, а уряди держав фактично асистують їм. Дані факти засвідчують ще і те, що глобалізація впливає на державу і право не лише функціонально (через систему факторів інтеграційного характеру), а й інституційно (через систему інститутів, які вона породжує).

В оцінках сучасних змін окремі науковці досить відверті і навіть зайве категоричні. Хоч нація-держава й гнучка структура, відмічає Т. В. Люк, вона історично не вірна й не тривка як перманентний каркас політичного життя. У кращому випадку вона нестабільний історичний конструкт, уперше вигаданий у Європі в кільватері Тридцятирічної війни, де він був використаний як економічне, лінгвістичне, політичне й географічне вмістилище модерності... Типовими прикладами “національного” розвитку були Англія і Франція, які стали еталоном для інших націй,

за яким інші вимірювали свій “національно-державний” розвиток... Поява дедалі більшої кількості “націй-держав” в ході деколонізації Латинської Америки, Східної Європи, Африки, Близького Сходу, Радянського Союзу та Азії означає, що справжні екземпляри націй-держав уже зникли. Якби кожна з нинішніх майже двохсот націй-держав поводитися, як класичні приклади модерних Англії та Франції, тоді світ би швидко загинув у безжальній тотальній війні. Так само, якби кожна нова нація-держава намагалася наслідувати Японію, Німеччину або Сполучені Штати, новий світовий порядок швидко б розсипався... Нині ж, замість того, щоб правити за змістилище модерності або реактор прогресу, нація-держава ХХ ст. все більше перетворюється на пута для значущих суспільних перетворень, виступаючи стримувальною структурою для змін і деактиватором прогресивних ініціатив... Головні прикмети класичних реалістичних держав уже безслідно щезли, адже більшість націй-держав існують як щось тільки трішки більше від симуляції держав – зі своїми прапорами, національними гімнами, арміями та національними авіалініями, але їхнє виживання забезпечує чужа валюта, енергетична система, дипломатія, торговельні зв'язки, флот або експорт продовольства [7, с. 144]. У глокальних царинах взаємозалежності все менше сенсу має поняття “національний інтерес”.

Усе це створює передумови переходу від старої пірамідальної ієрархічної системи управління, властивої національним державам, до принципово нової горизонтальної, що діє за світовим принципом. На думку окремих дослідників (Р. Робертсон, Е. Гіденс, І. Валлерстайн, П. Штомпка, А. Мартинеллі та ін.), в результаті глобалізації горизонтальна різноманітність і вертикальна нерівність швидше за все будуть наростати, а не зникати. Збільшується напруга протиріччя між зростаючою глобальною незалежністю у сферах технології, фінансів, інформації та існуючими відмінностями в національних суспільствах, політиці та культурі. Існуючі протиріччя між процесом глобалізації та національно-державними утвореннями не слід нині ігнорувати. Збереження і зміцнення в умовах глобалізації національної держави і правової системи є необхідним перш за все навіть не заради переходу з розряду держав “периферії” до розряду держав “розвинутого Центру”, а з метою формування цілісної системи національних держав здатних мінімізувати глобальні виклики і вижити в складних умовах накопичення глобальних проблем.

Навряд чи варто заперечувати думку про те, що за роки незалежності за участю політичного класу України (усіх хто причетний до управління державним суспільством; політичної еліти; опозиції; політичного лідера), Українська держава відбулася в усіх формальних вимірах. У суспільно – політичній сфері спостерігаємо становлення владних структур, формується багатопартійна система, діють інститути громадянського суспільства – громадські об'єднання, недержавні аналітичні центри, незалежні друковані та Інтернет – видання. В економічній сфері відбуваються трансформаційні процеси, спрямовані на впровадження ринкових засад. У зовнішньополітичній сфері – незалежність, суверенітет і недоторканість кордонів України визнані світовим співтовариством: країна стала рівноправним членом багатьох міжнародних об'єднань і організацій.

Однак, і це також реальність, сучасний етап розвитку українського суспільства все ще характеризується кризовою ситуацією, яка охоплює політичну, економічну, соціальну й духовну сфери. У галузі політики посилюються апатія й недовіра громадян до діяльності владних структур. В економічній галузі не розроблено довгострокової стратегії інноваційного розвитку виробництва, що особливо небезпечно в умовах світової фінансової та економічної кризи, яка нині має місце. У соціальній – зростає майнова нерівність громадян. Найбільш глибока і небезпечна для суспільства криза охопила духовну сферу: йдеться про втрату політичних і соціальних орієнтацій та ідеалів, кризу світогляду, сутності й сенсу повсякденного буття, виникає ідеологія несприйняття дійсності... До того ж правляча політична еліта розбещує суспільство, що призводить до корозії моральних цінностей. І особливою небезпекою є те, що серед молоді спостерігається стала тенденція до зниження морального порога, молоді люди починають думати, що досягти "елітарних" позицій у суспільстві можливо, лише нехтуючи нормами моралі [8, с. с. 26-27].

Навряд чи варто зазначені радикальні зміни в Україні пов'язувати лише з впливом глобальних процесів. У них більше просліджується суб'єктивний фактор внутрішньодержавної компоненти. Змінивши за декілька років політичний і економічний лад, Україна потрапила у фінансово-економічну та соціально-політичну залежність від високорозвинених у промислово-технічному відношенні країн, втратила цінності і здобутки багатьох поколінь.

Ряд об'єктивних і суб'єктивних факторів глобального характеру (поява на світовій арені нових суб'єктів ринкових відносин (ТНК); діяльність могутніх фінансових інститутів; екологічні, демографічні та інші проблеми глобального масштабу; глобалізація засобів масової інформації і комунікації; зростання міжнародного розподілу праці та міграційних процесів; зміна політичної структури світу; розвиток антиглобалістського руху тощо) мають постійний, до того ж наростаючий вплив на державно-правовий механізм і національні держави та правові системи не можуть не враховувати його. В процесі функціонування держави і права під дією зазначених та інших факторів глобального характеру їх структура та зміст не залишаються незмінними, а постійно розвиваються і видозмінюються. До того ж еволюційним змінам піддаються також інші структури та компоненти державно-правових інститутів – форми держави і права, методи державної діяльності, принципи реалізації права, сфера поширення публічної влади, суверенітет держави і права тощо. Помітно, що в цьому процесі держава не залишається пасивною стороною. Між національною державою і її керівними органами з одного боку, та процесом глобалізації з іншого, існують двохсторонні, прямі і зворотні зв'язки. В результаті такої взаємодії піддається змінам як сам процес, оскільки спрямовується у певне русло його функціонування, так і функції національної держави. Окремі з них, у зв'язку зі зміною соціально-політичних умов, відмирають (культурно-виховна, контролю за мірою споживання тощо), інші, виникають (демографічна, екологічна, соціального захисту населення та ін.), а треті, видозмінюються (економічна). Процес зміни економічної функції, прикладом, чітко просліджується в нинішніх умовах глобальної фінансово-економічної кризи, в ході якої практично підтвердилися теоретичні положення про те, що держава, за будь-яких умов, включаючи і ті, що виникають під впливом глобальних факторів, не може стояти осторонь економіки і не врегульовувати економічних відносин, а ринок ніколи не зможе перебрати на себе функції держави, тим більше замінити її.

Глобалізація, на наш погляд, не скасовує національну державу, а трансформує її роль і функції. За таких умов держава частково поступається своїм внутрішнім суверенітетом заради вирішення загальносвітових проблем. Повної втрати суверенітету держави бути не може. Глобалізація збагачує поняття суверенітету, наповнює його новим змістом. Державний суверенітет залишається незмінним в рамках відносин суб'єктів світового процесу.

Негативні наслідки глобалізації можуть бути значно мінімізовані, якщо всі процеси будуть відбуватися в правовому полі, за активної позиції держави в досягненні стратегічних інтересів. Право має базуватися на принципах свободи, рівності, справедливості, забезпечення прав народів і прав людини. Вироблені світовою спільнотою універсальні принципи з метою врегулювання відносин між різноманітними суб'єктами (мирне вирішення спорів; територіальна цілісність держав; непорушність державних кордонів; невтручання у внутрішні справи суверенних держав; повага прав і основних свобод людини та ін.) є надзвичайно важливими, але недостатніми в умовах глобальних змін. На жаль, правове поле, єдиний світовий правовий простір наразі відсутній (певні його елементи просліджуються у врегулюванні відносин серед держав Європейського Союзу), що дозволяє економічно могутнім державам порушувати принципи рівного партнерства і справедливості. Більшість негативних наслідків глобалізації породжені нехтуванням правових принципів: небувала поляризація багатства і бідності, посилення етнічних конфліктів, екологічна криза, недотримання системи заходів соціального захисту тощо. Без міцної правової основи, глобальні процеси і надалі будуть призводити до деформації відносин, загострення нерівності, посилення психологічного тиску на людину. Право, права людини мають закріпити гуманітарний вимір глобалізації для населення будь-якої країни. Проблема в тому, що у різних країнах різним є відношення до права, прав людини, а в цілому останнім часом значно зріс розрив між проголошеними та юридично закріпленими правами і реальним їх виконанням.

Право слід розглядати як надбання культури людського буття. В ситуації, що існує, а також тенденціях, які можна фіксувати, в правовому полі не допустимим є ігнорування традиціями, ментальністю тих чи інших народів та нав'язувати якісь єдині, хай навіть здавалося б чудові юридичні норми. Будь-який юридичний закон може тоді ефективно функціонувати, коли він є легітимований, тобто визнаний народом. Сам же процес легітимації передбачає вписування закону в культуру відповідної держави, відповідного народу. Якщо закон не легітимований, то він не матиме юридичної сили і буде втілюватися в дійсність тільки за допомогою насилля.

Глобалізація світу істотно змінює способи регулювання суспільного буття в цілому, відмічає М. Ониськів. Має відбутися

етичний поворот в міжнародних відносинах, інакше людство буде приречене на постійні конфлікти та соціальні катастрофи. Щоб запобігти їм, треба змінювати порядок міжнародних відносин, в основу яких слід покласти етичні принципи буття людини у світі. Етичний поворот, до якого, безперечно, схиляє глобалізація світу, – це спосіб запобігти тим вельми прикритим сучасним явищам, що називаються тероризмом у будь-яких формах їх прояву, насиллю тощо. Регулятивний характер права, при цьому, на думку автора, не буде відкинтий, але він набуває іншого змісту, оскільки буде чітко окреслено поле його функціонування. Водночас воно матиме взірць для свого вдосконалення – моральні цінності людини, її духовний світ [9, с. 13].

Глобалізація істотно впливає як на внутрішні процеси, які відбуваються у праві, так і на характер відносин між різноманітними правовими системами, правовими сім'ями. Під впливом глобалізації змінюється не лише сутність права, його зміст і призначення, а й процес правотворчості, джерела права, правозастосування та правоохорона. Достатньо відмітити, що право стало виразником не лише класових, але й інших, частково загальнолюдських інтересів. Національна складова у внутрішньодержавному праві поступово витісняється глобальною складовою і відповідно внутрішньодержавні правові стандарти, які наповнюють формально-юридичний та інший зміст національного права, в силу розвитку інтеграційних процесів поступово витісняються наддержавними, глобальними стандартами. У зв'язку з утворенням і розширенням ЄС збагатилися різновиди джерел регіонального права. Значного поширення у різних галузях права набув договір, як джерело права.

Помітними тенденціями глобального і регіонального рівнів права є його універсалізація та уніфікація, більш широке формування і активне використання принципів права як регуляторів суспільних відносин, посилення ролі і значення суддійського права, розширення юридичного сектору стосовно прав людини і громадянина. Серед дослідників у сучасній юриспунденції все частіше мусуються ідеї формування на основі трансформованого національного і міжнародного права всеохоплюючого глобального права (метаправа). Однак, сутність питання стосовно впливу процесу глобалізації на право і на його теорію полягає, як уявляється, не тільки і навіть не стільки в тому, як буде формуватися і яким чином буде розвиватися глобальне право і його теорія, скільки в тому, якими за своєю соціальною природою і призначенням

будуть це право і його теорія, яку мету вони будуть переслідувати та інтереси яких верств світового співтовариства вони будуть першочергово обслуговувати [10, с. с. 278-279].

Окремо слід відмітити, що під впливом глобальних процесів відбуваються суттєві зміни і в сфері теорії та практики прав людини. На фоні загального їх визнання політиками і державами формуються певні тенденції подальшого розвитку та реалізації. По – перше, у світі склалися декілька регіональних систем відносно самостійного існування і забезпечення прав людини: європейська; північно-американська; африканська та ін. По – друге, виокремилися ряд тенденцій розвитку прав людини в сучасних умовах: інтернаціоналізації; поступового витіснення національної держави із сфери прав людини і заміна її національними інститутами; зростання розриву між теорією і практикою прав людини; універсалізація прав людини; розширення поняття і уявлення про права людини; тенденція зростання темпів розвитку в умовах глобалізації колективних прав по відношенню до прав індивідуальних та ін. По – третє, національна держава помітно втрачає положення монопольного захисника прав людини у зв'язку з появою наднаціональних структур.

Отже, глобалізація – об'єктивний процес розвитку людства, який має постійний і різнобічний вплив на людину, світові і національні інститути та процеси. Протягом останніх десятиліть відчутних змін глобалізації зазнають державно-правові інституції. Не дивлячись на суттєві зміни нації-держави, вона залишається і в досяжному для огляду майбутньому буде залишатися основою політичної системи і головним суб'єктом глобального управління.

Література:

1. Див. *Философия истории: Антология*/ сост., ред. и автор вст. ст. Ю. А. Кимелев. – М.: АО «Аспект пресс», 1994. – С. 83.
2. Див. Белл Д. *Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования*. – М., 1999; Кувалдин В. *Глобализация – светлое будущее человечества? На пороге XXI века мегаобщество приобретает реальные очертания* // Независимая газета. 2000, 11 октября; Марченко М. Н. *Государство и право в условиях глобализации*. – М., 2008 та ін.
3. Кресіна І. О. Нові тенденції у дослідженні інституту національної держави в умовах глобалізації// *Національна держава і право в умовах глобалізації: Зб. наук. ст.* – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2007. – 132 с.

4. Тиндик Н. П. Трудова міграція в епоху глобалізації: інтервенція у світ чи втеча від бідності. – Львів: ЛьвДУВС, 2009. – 600 с.
5. Див. Глобальні модерності / За ред. М. Фезерстоуна, С. Леша, Р. Робертсона: Пер. з англ. Т. Цимбала. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 400 с.
6. Див. Murray G. Introduction // Current Sociology. – 1995. – Summer.
7. Люк Т. В. Новий світовий порядок чи порядок неоосвітів: влада, політика й ідеологія в інформаціоналізаційних глобальностях // Глобальні модерності. – К.: Ніка-Центр, 2008. – С. 135-157.
8. Рудич Ф. Політичний клас у сучасній Україні: передумови становлення (Частина 1) // Віче, 2009. – № 9. – С. 25-30.
9. Ониськів М. Глобалізація і правотворення // Право України. – 2002. – № 9. – С. 10-15.
10. Марченко М. Н. Государство и право в условиях глобализации. – М.: Проспект, 2008. – 400 с.

Форманюк В. В., ОНЮА

ЛОКАЛЬНА ПРАВОТВОРЧІСТЬ В МЕХАНІЗМІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН

Статья посвящена отдельным вопросам локального правотворчества. Автор обосновывает свое видение изменения правовой природы локального правотворчества в зависимости от изменения функциональной направленности правовой активности. В статье на основе комплексного исследования научной литературы автором дается ответ на вопрос, является ли локальное правотворчество самостоятельным элементом правообразующей правотворческой активности, или оно присуще только стороне реализующегося правового феномена.

The article is dedicated to separate questions local lawmaking. The author motivates his vision of the change the legal nature local lawmaking, depending on change the functional directivity to legal activity. In article on base of the complex study of the scientific literature by author gives the answer to question is local lawmaking independent element lawmaking to activities or it inherent only to side realize legal phenomenon.

Актуальність проблеми зв'язана з неоднозначністю вирішення питання про місце і роль локальної правотворчості в механізмі правового регулювання. Це породжує ряд проблем,